Lesní mateřská škola Pálava, z.s.

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

-CHCI ŽÍT V HARMONII S PŘÍRODOU-

Na období 2026 - 2027

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Název školy:	Lesní mateřská škola Pálava, z.s
Adresa školy:	Klentnice 35, 692 01 Parcelní číslo 6609 a 6611, Obec Mikulov, KÚ Mikulov na Moravě
IČO:	22091254
E-mailová adresa:	info@lmspalava.cz
Webové stránky:	www.lmspalava.cz
Kapacita školy:	26 dětí
Typ školy:	Celodenní, provoz od 8:00 hod. do 16:00 hod.
Zřizovatel:	Jan Hrnčíř
Ředitel školy:	Mgr. Kateřina Hlavnová

Školní vzdělávací program byl zpracován ředitelkou mateřské školy společně s kolektivem zaměstnanců mateřské školy v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání a projednán na pedagogické radě dne 01.09.2026.

Platnost dokumentu: od 1. září 2026 do 31. srpna 2027

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Lesní mateřská škola Pálava poskytuje předškolní vzdělávání dětem zpravidla ve věku od 3 do 6 let. Vzdělávání probíhá převážně venku v přirozeném prostředí chráněné krajinné oblasti Pálava a je založeno na respektování individuálních potřeb dítěte, jeho přirozeného vývoje a úzkého propojení s přírodou.

Jedinečné přírodní prostředí Pálavy se stává každodenním prostorem pro poznávání, objevování a učení prostřednictvím vlastních zkušeností. Děti tráví většinu dne venku za každého počasí, kde získávají přímé zkušenosti pozorováním přírodních jevů, pohybem v terénu, experimentováním a spontánní hrou.

Příroda je pro děti nejen prostředím, ale také učitelem. Proměny ročních období, krajina vinic, lesů, luk a okolní živá příroda přirozeně podporují rozvoj dětského vnímání, fantazie, tvořivosti, pohybových dovedností i sociálních vztahů.

Důležitou součástí vzdělávání je environmentální výchova a vedení dětí k pozitivnímu vztahu k přírodě, k úctě k životu a k ochraně životního prostředí. Děti jsou vedeny k odpovědnosti, samostatnosti, spolupráci a ohleduplnosti vůči sobě, ostatním lidem i okolnímu světu.

Vzdělávání probíhá zejména prostřednictvím:

- spontánní hry,
- lesní mateřská škola Pálava,
- prožitkového a situačního učení,
- komunitních kruhů,
- tematických a projektových celků,
- badatelských a environmentálních aktivit,
- pohybových a turistických činností,
- pracovních a polytechnických aktivit,
- tvořivých a hudebních činností,
- přímého kontaktu s přírodním prostředím.

Pedagogové vytvářejí bezpečné, podnětné a respektující prostředí, které podporuje samostatnost dítěte, zdravé sebevědomí a radost z objevování. Důraz je kladen na individuální přístup k dětem a respektování jejich osobního tempa a potřeb.

Významnou součástí života mateřské školy je úzká spolupráce s rodinou. Vztahy mezi pedagogy a rodiči jsou založeny na partnerské komunikaci, důvěře, otevřenosti a společném zájmu o harmonický rozvoj dítěte.

3. PODMÍNKY PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

a) Věcné podmínky

Zázemí LMŠ Pálava tvoří [typ zázemí – např. vytápěná jurta/maringotka] a přilehlý přírodní areál v CHKO Pálava. Věcné podmínky jsou založeny na principu **minimalismu a přírodních materiálů**.

- **Prostory:** Hlavním výukovým prostorem je les, louka, pole, zahrada v blízkosti zázemí jurt.. Vnitřní zázemí v jurtách slouží primárně pro odpočinek, stolování a úkryt v extrémním počasí. Veškeré prostory splňují bezpečnostní a hygienické normy pro provoz LMŠ.
- **Vybavení:** Namísto klasického nábytku využíváme dřevěné prvky, sedáky a vybavení, které je variabilní. Didaktické pomůcky jsou tvořeny převážně přírodninami (kamínky, klacíky, plody), ale i běžnými didaktickými pomůckami, hrami.

- **Vzdělávací prostředí a centra aktivit**

  Vzdělávání v naší mateřské škole probíhá v harmonickém propojení vnitřního zázemí jurty a venkovního prostoru přírodní zahrady i okolní krajiny Pálavy. Toto prostředí vnímáme jako "třetího učitele", který dětem přirozeně nabízí podněty k rozvoji. Naším cílem není oddělená výuka jednotlivých dovedností, ale integrované vzdělávání, kde se v každém okamžiku propojují všechny oblasti: pohybová, výtvarná, hudební, komunikační i socio-emoční. Zároveň bychom rádi do budoucna vybudovali v rámci jurty i venkovního prostředí centra aktivit, pro možnost efektnivního a tvořivého prostřední pro výchovně vzdělávací činnosti, která povede k větší možnosti volby činností a podpoří samostatnost s kooperací dětí ve skupině.

- **Tematická centra aktivit (v jurtě i v terénu):**

  Badatelský a experimentální koutek: Zde klademe důraz na **prožitek z učení**. Děti mají k dispozici lupy, mikroskopy, nádoby na pokusy a přírodniny. Podporujeme přirozenou zvídavost – děti samy objevují fyzikální zákonitosti (voda, světlo, stín, gravitace) a učí se formulovat hypotézy skrze vlastní zkušenost.

  Ateliér a dílna: Propojujeme výtvarnou výchovu s rozvojem manuální zručnosti. Děti pracují s klasickými výtvarnými potřebami, ale i s přírodními pigmenty, hlínou nebo dřevem. Učí se zacházet s opravdovým nářadím, čímž budujeme jejich **samostatnost a odpovědnost** za výsledek i bezpečnost.

  Komunikační a literární centrum (Knihovna): Místo pro sdílení prožitků, vyprávění příběhů a rozvoj předčtenářské gramotnosti. Jako nadstandardní prvek zde hravou formou vkládáme **základy anglického jazyka**. Angličtina není vyučována jako předmět, ale je přirozeně integrována do běžných situací a her, aby si děti zvykaly na melodii jazyka.

  Pohybové a kooperační centrum: Využíváme členitosti zahrady a terénu pro rozvoj hrubé motoriky. Činnosti jsou koncipovány tak, aby vyžadovaly **kooperaci ve skupině** – stavba

velkých objektů, společné zdolávání překážek nebo týmové hry. Děti se učí, že společnými silami dosáhnou dříve cíle.

- **Pedagogické principy a přidaná hodnota**

  V každé aktivitě se snažíme o "něco navíc" – nespokojíme se s pouhým předáním informací, ale budujeme vztah ke světu.

  Cesta k samostatnosti: Prostředí je uspořádáno tak, aby si děti mohly samy volit činnosti, připravovat pomůcky a po skončení práce je uklidit. Pedagog je průvodcem, nikoliv direktivním řídícím prvkem.

  Emoční inteligence: Velký prostor věnujeme reflexivním kruhům v jurtě, kde se děti učí pojmenovávat své pocity, vnímat potřeby druhých a řešit konflikty konstruktivní cestou.

  Kreativní experimentování: Podporujeme proces nad výsledkem. Důležité je, co dítě během tvoření nebo objevování prožilo, co si vyzkoušelo a na co přišlo samo.

  Rytmizace a hudba: Hudební výchova se prolíná celým dnem – od ranního vítání přes doprovodné písně při putování až po rytmické hry s využitím Orffových nástrojů nebo přírodnin (ozvučná dřívka z větví apod.).

Záměry na zlepšení (Věcné podmínky)

- **Inovace vybavení jurty:** Postupně doplňovat variabilní nábytek, který umožní rychlou proměnu prostor z relaxační zóny na pracovní dílnu nebo divadelní scénu.
- **Rozšíření badatelských prvků na zahradě:** Vybudování venkovní "meteorologické stanice" a hmatových chodníků pro ještě intenzivnější smyslové vnímání.
- **Metodická podpora angličtiny:** Vytvořit soubor herních karet a materiálů pro ještě hlubší integraci anglických prvků do lesní pedagogiky.
- **Efektivní nastavení center aktivit, jejich vybavení a nabídka činností v nich.**
- Snaha o zefektivnění výchovně vzdělávací činnosti – volba vhodných metod a forem vzděláváaní.

- **Hygiena a odpočinek:** Pitný režim je zajištěn z vlastních zásob v nerezových lahvích a barelech s pitnou vodou. Odpočinek probíhá v jurtě na individuálních karimatkách/spacácích, které jsou pravidelně větrány.

b) Životospráva

Životospráva v lesní školce je úzce spjata s rytmem přírody a zvýšenou fyzickou aktivitou dětí.

- **Strava:** Jídlo je dováženo v termonádobách. Jídlo je dováženo z zasmluvněné jídelny. Děti jsou vedeny k tomu, aby jídlo nevyhazovaly a rozuměly jeho původu.
- **Pitný režim:** Teplý čaj v termoskách v zimě, čistá pitná voda v létě. Děti mají k pití přístup po celý den i během putování lesem – kdy si nosí vlastní lahve v batůžcích.
- **Pohyb a otužování:** Pohyb je přirozenou součástí dne. Děti se otužují pobytem venku za každého počasí (vyjma extrémních mrazů a silného větru), což vede k vysoké imunitě.
- **Rytmus dne:** Je pevný (ranní kruh, putování, oběd, klid, odpolední svačina), ale pružně reaguje na nálezy v lese (např. pozorování rodinky srnek má přednost před plánovanou činností).
- **Odpočinek:** Probíhá při čtení pohádky. Děti nejsou nuceny ke spánku, ale k relaxaci těla i mysli po fyzicky náročném dopoledni.

Záměry na zlepšení:

- Rozšířit spolupráci s místními ekofarmáři v okolí Pálavy při odebírání svačin.
- Zdokonalit techniky stolování v polních podmínkách (vlastní látkové ubrousky, ekologické nakládání s odpady).
- Dbát na dodržení hygienických podmínek.

c) Psychosociální podmínky

V LMŠ Pálava stavíme na důvěře v schopnosti dítěte a na partnerském přístupu.

- **Bezpečí a adaptace:** Příroda je pro děti bezpečným přístavem. Nové děti procházejí individuální adaptací (často i s rodičem v lesním terénu). Rodiče mají možnost v rámci adaptace s dítětem pobývat v LMŠ.
- **Volná hra:** Je pilířem našeho programu. V lese není hra omezována hračkami s jasným účelem, což stimuluje kreativitu a vnitřní motivaci. Pedagog funguje jako průvodce, vede děti

k samostatnosti, ale zároveň se při řízených i částečně řízených činnostech snažíme využívat vhodné metody a formy práce.

- Práci s dětmi zajišťují v průběhu dne vždy jedna pedagogická pracovnice a jedna průvodkyně – nepedagogická pracovnice.
- **Pravidla:** Jsou tvořena společně s dětmi Důraz je kladen na vzájemnou pomoc při překonávání terénních překážek.
- **Komunikace:** Pedagogové využívají respektující komunikaci. Chyba je vnímána jako příležitost k učení. Reflexivní kruh na konci dne umožňuje dětem zhodnotit své prožitky a pocity.
- **Environmentální senzitivita:** Vedeme děti k hlubokému vztahu ke krajině Pálavy, k úctě k životu ve všech jeho formách.

Záměry na zlepšení:

- Pravidelné supervize týmu pro udržení zdravých vztahů a prevenci vyhoření.
- Práce na společném plánování organizace dne a tematických plánů.
- Více využívat prvky nenásilné komunikace při řešení dětských konfliktů v terénu.

d) Organizace

- Při organizace vzdělávání se mateřská škola inspiruje lesní pedagogikou, která využívá moderních trendů ve výuce a zároveň využívá metody práce v oblasti prožitkového učení, objevování, experimentování.
- Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální či aktuálně změněné potřeby.

Čas	Náplň dne a činnosti
8:00 – 9:00	**Příchod dětí a ranní setkávání:** Předávání dětí pedagogům na zahradě nebo v jurtě. Prostor pro individuální rozhovory s rodiči. Spontánní hry v přírodním prostředí, příprava na den (přezouvání, kontrola vybavení).

9:00 – 9:30	**Ranní a komunitní kruh:** Společné přivítání dne, písnička, seznámení s tématem dne a počasím. **Plánování činností společně. dětmi, řízené činnosti**.
9:30 –10:00	**Hygiena a dopolední svačina:** Společné stolování v jurtě nebo na zahradě (dle počasí). Důraz na samostatnost, přípravu prostírání a úklid po sobě.
10:00 – 12:00	**Hlavní vzdělávací blok .** Pobyt v CHKO Pálava nebo v badatelských centrech na zahradě. Integrovaná výuka: propojování pohybu, přírodovědy, tvoření z přírodnin a kooperace ve skupině. Rozvoj environmentální citlivosti přímo v terénu. Příprava nabídky činností, využívání metod a forem vzdělávání v souladu s lesní pedagogikou.
12:00 – 13:00	**Hygiena a oběd:** Návrat k jurtě, důkladná očista a společný teplý oběd. Vedení ke kulturním návykům i v podmínkách lesní školky, příprava na odpočinek.
12:30 – 13:00	**Vyzvedávání dětí po obědě:** Odchod dětí s polodenní docházkou.
13:00 – 14:30	**Příprava na odpočinek. Odpočinek a relaxace:** Čtení pohádek, poslech příběhů nebo relaxační hudby v jurtě. Respektování individuální potřeby spánku – děti, které nespí, se věnují klidným aktivitám (prohlížení knih, tichá manipulace v centrech aktivit).
13:00 - 14:00	**Předškolní příprava:** Individuální a skupinové činnosti zaměřené na rozvoj dovedností potřebných pro úspěšný vstup do základní školy. Rozvoj grafomotoriky, předmatematických představ, sluchového a zrakového vnímání, řeči, slovní zásoby, pozornosti, paměti, samostatnosti a schopnosti dokončit zadanou činnost. Aktivity probíhají hravou a praktickou formou s ohledem na individuální potřeby a tempo každého dítěte.
14:30 – 15:00	**Odpolední svačina:** Postupná svačina, doplňování tekutin, úklid osobních věcí.
15:00 – 16:00	**Odpolední blok a loučení:** Volná hra na zahradě, dokončování projektů z dopoledne, reflexivní kruh (co jsme dnes zažili). Předávání dětí rodičům, sdílení prožitků dne a postupný odchod domů.

- **Výše uvedené časové úseky jsou přibližné, denní řád je pružný a umožňuje reagovat na individuální možnosti a potřeby dítěte předškolního věku.**

Tato část se věnuje **pedagogickým principům a metodám práce**. V lesní mateřské škole (LMŠ) Pálava tyto body stavíme na pilířích **lesní pedagogiky**, kde příroda není jen kulisou, ale hlavním partnerem ve vzdělávání.

Zde je upravený text pro váš ŠVP:

Pedagogické principy a organizace vzdělávání v LMŠ Pálava

- **Priorita volné hry:** Děti mají v přírodním prostředí dostatek času i prostoru na **volnou hru**, která je v lesní pedagogice považována za nejpřirozenější způsob učení. Příroda nabízí "otevřené materiály" (klacky, kameny, bláto), které stimulují fantazii a umožňují dětem hru kdykoliv rozvinout, dokončit nebo v ní v dalších dnech pokračovat.
- **Vlastní iniciativa a prožitek:** Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby podněcovaly k vlastní iniciativě a aktivitě dítěte. Podporujeme **experimentování a objevování** (metoda pokus-omyl), kdy se děti samy zapojují do organizace činností a pracují svým tempem. Pedagog neřídí, ale provází.
- **Sociální interakce v terénu:** Vytváříme podmínky pro individuální, skupinové i společné činnosti. V náročném terénu Pálavy děti přirozeně spolupracují v malých i velkých skupinách, učí se vzájemné pomoci (např. při zdolávání svahu nebo stavbě přístřešků) a respektování schopností druhých.
- **Osobní soukromí a "tichá místa":** Dbáme na osobní soukromí dětí. Pokud dítě potřebuje klid, má možnost se uchýlit do "klidového koutku" v jurtě nebo na domluvené bezpečné místo v přírodě (např. pod "pohádkový strom"), kde může nerušeně pozorovat okolí a neúčastnit se společných činností. Stejně tak je zajištěno soukromí při hygieně v zázemí i terénu.
- **Participativní plánování:** Plánování činností vychází z aktuálních potřeb dětí a proměn přírody. Děti se **spolupodílejí na plánování** týdenního rytmu během ranního kruhu. Témata jsou flexibilní – pokud děti v lese zaujme nález kosti nebo stop zvěře, pedagog pohotově upraví vzdělávací nabídku.
- **Materiální podmínky a princip 4 zásad:** Pro realizaci činností využíváme především dary přírody doplněné o kvalitní nástroje v jurtě i terénu (lupy, nože, barvy, knihy). Nabídka je pestrá

a řídí se zásadami: *samostatnost, spolupráce, možnost volby vlastního postupu a příprava/úklid materiálů.*

- **Pohyb jako přirozenost:** Pohybové aktivity jsou integrální součástí každého dne. Probíhají přirozeně při putování terénem Pálavy, lezení, balancování a překonávání překážek. V případě potřeby využíváme pro cílený pohyb i vnitřní prostor jurty.
- **Role průvodce (pedagoga):** Učitelé (průvodci) se při své pedagogické činnosti plně věnují dětem, jejich bezpečnosti a vědomému provázení jejich vzdělávací cestou. Jsou dětem vzorem v chování k přírodě i k sobě navzájem.
- **Bezpečná kapacita:** Striktně dodržujeme stanovené počty dětí na pedagogy, aby byla zajištěna maximální bezpečnost při pobytu venku a prostor pro individuální přístup ke každému dítěti.

Záměry na zlepšení:

- **Důsledná přítomnost pedagoga:** Dbát na to, aby při přímé práci s dětmi v terénu i v jurtě byl pedagog plně přítomen jako průvodce. Omezit administrativní či provozní úkony na minimum a věnovat se vědomému pozorování dětí a podpoře jejich her.
- **Maximální využití potenciálu krajiny:** Plánovat a realizovat naprostou většinu řízených i spontánních aktivit v prostorách přírodní zahrady a CHKO Pálava. Využívat sezónní proměny (vinobraní, kvetení stepí, sledování migrace ptáků) jako přirozené vzdělávací impulsy.
- **Týmová spolupráce:** Posílit vzájemnou spolupráci a komunikaci mezi průvodci (učiteli). Sjednotit pedagogické působení, společně plánovat týdenní rytmus a sdílet pozorování o individuálním pokroku dětí během pravidelných porad.
- **Spoluúčast dětí na pravidlech:** Pravidla soužití v jurtě i v lese (např. "bezpečnostní hranice u ohně", "respekt k živé přírodě") tvořit společně s dětmi na základě reálných situací. Tím podpořit jejich vnitřní motivaci k dodržování dohod.
- **Osvěta a respekt k řádu LMŠ:** Klást důraz na informovanost rodičů o specifikách lesní docházky (vhodné vybavení, včasné příchody pro odchod do lesa). Zajistit, aby všichni (zaměstnanci i rodiče) respektovali nastavený rytmus dne, který je klíčový pro pocit bezpečí dětí.
- **Budování komunity (Rodič jako partner):** Prohlubovat vzájemnou důvěru a toleranci ve vztahu průvodce–rodič. Pořádat společné akce (slavnosti rovnodennosti, brigády na zahradě), individuální schůzky o rozvoji dítěte a udržovat otevřenou komunikaci o dění v lese.

- **Emoční bezpečí v přírodě:** Cíleně vytvářet pocit bezpečí a pohody i v náročnějších povětrnostních podmínkách. Pracovat s rituály (ranní kruh, děkování přírodě), které dětem dodávají stabilitu a pocit sounáležitosti s místem.
- **Dětská portfolia jako zrcadlo prožitků:** Zaměřit se na tvorbu individuálních portfolií. Děti se budou aktivně podílet na jejich doplňování. Portfolio tak bude sloužit jako autentický záznam jejich cesty přírodou.

e) Řízení mateřské školy

- **Jasné vymezení rolí v terénu:** Povinnosti a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny s ohledem na bezpečnost dětí v přírodě a specifika provozu zázemí (jurta/maringotka). Každý člen týmu zná svou roli při přesunech i při práci v centrech aktivit.
- **Komunikační systém:** Je vytvořen funkční informační systém. Uvnitř školy fungují pravidelné koordinační schůzky (operativní porady), navenek komunikujeme s rodiči osobně při předávání dětí, skrze e-maily a aktualizované webové stránky. Využíváme také moderní komunikační kanály pro rychlé sdílení informací z terénu.
- **Klima důvěry a participace:** Vedoucí pracovník vytváří ovzduší vzájemné důvěry. Průvodci (učitelé) mají dostatek pravomocí k operativnímu rozhodování v lese podle aktuální situace a bezpečnosti. Je podporována spoluúčast celého týmu na tvorbě ŠVP a koncepce lesní pedagogiky.
- **Vzájemná podpora a motivace:** Vedoucí školy pravidelně vyhodnocuje práci všech zaměstnanců formou reflektivních rozhovorů, motivuje je k dalšímu vzdělávání v oblasti lesní pedagogiky a environmentální výchovy a podporuje týmovou spolupráci.
- **Pedagogický sbor a komunita:** Pedagogický sbor pracuje jako tým průvodců, který úzce spolupracuje s rodiči. Rodiče jsou vnímáni jako partneři, kteří se aktivně zapojují do života školy (např. komunitní brigády, slavnosti).
- **Plánování s ohledem na přírodu:** Plánování pedagogické práce je funkční, vychází z potřeb dětí a respektuje roční cyklus přírody. Využíváme zpětnou vazbu z reflexivních kruhů s dětmi i z evaluačních schůzek týmu.

- **Evaluace a rozvoj:** Kontrolní a evaluační činnost zahrnuje všechny aspekty chodu LMŠ – od bezpečnosti v terénu až po kvalitu vzdělávací nabídky v centrech aktivit. Hospitační činnost je zaměřena na podporu průvodců v jejich interakci s dětmi v přírodním prostředí.
- **Externí spolupráce:** LMŠ Pálava aktivně spolupracuje se zřizovatelem, orgány CHKO Pálava a okolními organizacemi (místní ekofarmy, lesní správa, knihovny). Propojujeme generace a učíme děti být součástí místní komunity.
- **Odborná podpora:** Spolupracujeme s odborníky (psychology, speciálními pedagogy, ekology) a s Asociací lesních mateřských škol (ALMŠ) pro zajištění vysoké kvality lesního vzdělávání.

Záměry na zlepšení:

- **Efektivní plánování:** Zaměřit se na tvorbu tematických plánů, které budou organicky propojovat cíle RVP PV s aktuálními ději v přírodě Pálavy, za úzké spolupráce celého týmu.
- **Sdílená reflexe a hospitace:** Zavést systém "kolegiální podpory", kde se průvodci vzájemně navštěvují při činnostech v lese a následně společně reflektují pedagogické postupy a reakce dětí.
- **Metodické sdílení:** V rámci porad vytvořit prostor pro předávání inspirace z absolvovaných školení (např. kurzy první pomoci v přírodě, práce s nástroji s dětmi, respektující komunikace).
- **Digitální dokumentace:** Zefektivnit tvorbu portfolií dětí s využitím digitálních fotografií z terénu, které budou sloužit jako podklad pro evaluaci i informování rodičů.
- **Prohlubování komunitních vztahů:** Pravidelné porady vedení s týmem rozšířit o občasná neformální setkání s vedoucí stravování (pro ladění sezónního jídelníčku) a se zástupci rodičů pro posílení komunitního ducha školy.

f) Personální a pedagogické zajištění školy

- **Tým průvodců a provozní zajištění:** Práci mateřské školy zajišťuje vedoucí pedagog (koordinátor), průvodci (pedagogičtí pracovníci) a asistenti pedagoga. Provozní zaměstnanci jsou nedílnou součástí týmu a podílejí se na zajištění chodu zázemí (jurty) a přípravě stravy v souladu s principy zdravého životního stylu.

- **Kvalifikace a vzdělávání:** Všichni pedagogičtí pracovníci mají předepsanou odbornou kvalifikaci. Vzhledem k zaměření školy si průvodci průběžně doplňují vzdělání v oblasti **lesní pedagogiky**, environmentální výchovy a respektující komunikace.
- **Pravidla a etika:** Celý pracovní tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel. Při vystupování na veřejnosti a jednání s rodiči všichni pracovníci dodržují mlčenlivost o interních záležitostech LMŠ a dbají na profesionální etiku.
- **Profesní růst:** Vedení školy podporuje profesionalizaci týmu, sleduje udržení a další růst kompetencí všech průvodců a vytváří podmínky pro jejich systematické vzdělávání (např. účast na stážích v jiných LMŠ či seminářích).
- **Organizace přímé práce:** Služby průvodců jsou organizovány tak, aby byla vždy zajištěna optimální pedagogická péče a bezpečnost dětí v terénu. S ohledem na náročnost práce venku je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti průvodců tak, aby byla v klíčových částech dne (zejména při putování a obědě) zajištěna přítomnost minimálně dvou dospělých osob.
- **Moderní trendy a inovace:** Průvodci se aktivně zajímají o moderní prvky vzdělávání a vnášejí nové trendy (např. badatelsky orientovaná výuka, prvky intuitivní pedagogiky) do výchovy a vzdělávání dětí.
- **Specializované a podpůrné služby:** Ve spolupráci s externími odborníky (logoped, speciální pedagog) zajišťujeme podporu pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Prevenci v oblasti řečového vývoje zajišťuje průvodce – proškolený logopedický asistent.

Záměry na zlepšení:

- **Specializace týmu:** Motivovat pedagogické pracovníky k získání hlubší specializace v oborech, které obohacují lesní pedagogiku (např. kurz první pomoci v divočině, řemeslné dovednosti, bylinkářství).
- **Kolegiální podpora:** Zavést systém pravidelných reflexí a kolegiálních náslechů přímo v terénu, které povedou ke sdílení dobré praxe a sjednocení pedagogického působení týmu.
- **Metodika schvalování vzdělávání:** Nastavit transparentní proces žádostí o vzdělávací kurzy tak, aby se vybrané semináře přímo potkávaly s aktuálními potřebami dětí a koncepcí LMŠ Pálava.

- **Kompetenční model:** Pravidelně revidovat pracovní kompetence všech zaměstnanců tak, aby byla zajištěna maximální efektivita provozu jurtového zázemí i vzdělávání v lese a nedocházelo k překrývání kompetencí.

g) Spoluúčast rodičů

- P**artnerství a důvěra:** Ve vztazích mezi průvodci a rodiči panuje vzájemná důvěra, otevřenost a respekt. Spolupráce funguje na principu **partnerství a sdílené odpovědnosti** za výchovu dítěte v souladu s přírodou.
- **Otevřená komunikace:** Rodiče se mohou kdykoliv obrátit na průvodce i koordinátora školy. Pravidelně informujeme rodiče nejen o organizačních změnách, ale především o individuálních pokrocích, prožitcích dětí v lese a o pozitivních změnách v jejich dovednostech.
- **Aktivní zapojení do chodu LMŠ:** Rodiče mají možnost podílet se na dění v LMŠ. Jsou zváni k účasti na společných programech, slavnostech (oslava dne LMŠ) a komunitních brigádách při údržbě jurtového zázemí a přírodní zahrady.
- **Rodinná atmosféra:** LMŠ Pálava si zakládá na komunitním charakteru. Snažíme se o přátelskou atmosféru, kde se všichni členové (děti, rodiče, pedagogové) znají a tvoří soudržnou skupinu.
- **Individuální rozvoj a konzultace:** Průvodci pravidelně informují rodiče o rozvoji dětí. Minimálně dvakrát ročně nabízíme individuální konzultační hodiny (v jurtě nebo v terénu), kde společně s rodiči ladíme další postup ve vzdělávání a výchově dítěte.
- **Diskrétnost a respekt k soukromí:** Zaměstnanci chrání soukromí rodin, jednají s rodiči taktně a zachovávají diskrétnost ohledně vnitřních záležitostí rodiny.
- **Podpora rodinné výchovy a poradenství:** LMŠ nabízí rodičům poradenský servis a osvětové aktivity zaměřené na lesní pedagogiku, environmentální senzitivitu a zdravý životní styl. Pomáháme rodičům v péči o dítě i v praktických otázkách (např. výběr vhodného outdoorového vybavení).
- **Vtažení do dění skrze zážitky:** Uvědomujeme si nezbytnost spolupráce s rodiči, proto je zapojujeme do společných akcí, které upevňují vztah k naší školce i k lokalitě Pálavy.

Záměry na zlepšení:

- **Pozitivní komunikace:** Vyvarovat se jednostrannému hodnocení (např. při únavě dítěte po pobytu venku) a vždy zdůrazňovat silné stránky a prožitý úspěch dítěte v terénu.
- **Profesionalita v dialogu:** Dbát na to, aby komunikace probíhala taktně, na odborné úrovni a v klidném prostředí.
- **Týdenní výzvy pro rodiny:** Zavést pro rodiče a děti drobné "lesní úkoly" nebo náměty na pozorování přírody, které si mohou společně splnit při odchodu z LMŠ nebo během víkendu.
- **Moderní komunikační kanály:** Motivovat rodiče k častějšímu sledování uzavřených komunikačních skupin nebo webových stránek, kde sdílíme fotografie a krátké reportáže z putování dětí lesem.
- **Správa informací:** Určit člena týmu, který bude pravidelně aktualizovat fotogalerii a informační nástěnku (v jurtě i digitálně), aby rodiče měli vizuální přehled o aktivitách v centrech.
- **Sdílení know-how:** Uspořádat pro rodiče praktický workshop (např. o bezpečné práci s nožem nebo o základech první pomoci v přírodě), aby se sjednotilo působení školy a rodiny.

4. SPOLUPRÁCE S DALŠÍMI SUBJEKTY

- **Spolupráce se zřizovatelem -** pravidelná komunikace, plánování a spoluúčast na společných akcích organizované kulturně-školskou komisí
- **Spolupráce se Živým učením Pálava – společné akce na zahradě, tvořivé dopoledne**
- **SDH – sbor dobrovolných hasičů**
- **Strakatý dvůr**
- **Knihovna Klentnice/ Mikulov**
- **DPS**

6. VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A DĚTÍ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

- Pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen SVP) je zabezpečena individualizace a diferenciace vzdělávacího procesu. Péče o děti SVP je cíleně promyšlena a plánovaná. Díky

individuálnímu přístupu, dochází k průběžnému vyhodnocování případných specifických potřeb dětí.

- Učitelky konzultují s rodiči případnou návštěvu v PPP.
- Pokud MŠ navštěvuje dítě s SVP, vytváří MŠ takové podmínky aby byly naplňovány jejich potřeby.
- Učitelky dle doporučení PPP zpracují individuální vzdělávací plány a plány podpory, podle kterých s dítětem pracuje. Tyto IVP jsou pravidelně hodnoceny (1 za pololetí). Na základě IVP a práce s dítětem třída zpracovává denní záznamy o práci s dítětem se SVP a kolektivem.
- Učitel mateřské školy na základě výsledků pedagogické diagnostiky vyhodnotí potřebu podpůrných opatření a po projednání s ředitelkou školy doporučí zákonnému zástupci další postup.
- **Plán pedagogické podpory (PLPP):** zpracovává mateřská škola pro dítě od prvního stupně podpůrných opatření (PO), a to na základě úprav ve vzdělávání, které jsou realizovány na základě vzdělávacích potřeb dítěte. S PLPP jsou seznámení zákonní zástupce i pedagogičtí pracovníci.

  Obsahují popis obtíží dítěte, stanovení cílů a záměrů podpory, a způsob vyhodnocování naplňování plánu. PLPP je uplatňován ve škole i bez doporučení ŠPZ.

  Mateřská škola vyhodnocuje PLPP nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování PO.
- **Individuální vzdělávací plán (IVP):** Zpracovává mateřská škola pro dítě od druhého stupně PO, a to na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ). IVP vychází ze ŠVP – mimo jiné obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem. Naplňování IVP vyhodnocuje školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou nejméně 1xročně. ¨

  Dítěti s IVP jsou přizpůsobeny podmínky – snížení počtu dětí ve třídě podle stupně PO, využití možností AP na základě doporučení ŠPZ, zajištění kompenzačních pomůcek.
- **<u>Podmínky pro vzdělávání s přiznanými podpůrnými opatřeními:</u>** Přizpůsobujeme výchovně vzdělávací činnost tak, že uplatňujeme princip diferenciace a individualizace při plánování.

  Na základě PPP pracujeme podle platných doporučení a podle vypracovaného IVP. Úzce spolupracujeme se zákonnými zástupci. V případě přítomnosti asistenta pedagoga učitelky spolupracují s asistentem pedagoga, nevyčleňují jej z třídního kolektivu do kterého asistent patří.

  Při práci s dětmi se SVP jsou voleny vhodné a doporučené metody práce.

- Paní učitelky zpracují dětem dle potřeby PLPP, pro děti s odkladem školní docházky je zpracován plán individuálního rozvoje (PIR) a na základě doporučení ŠPZ je vypracován IVP.
- V případě přiznaného podpůrného opatření dítěti, jsou upraveny počty zapsaných dětí ve třídě.

7. VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ S ODKLADEM ŠKOLNÍ DOCHÁZKY

- Odklad školní docházky je dětem udělen na základě posouzení školní zralosti školským poradenským zařízením a doporučením ze ŠPZ.
- Od roku 2021 byla v základní škole zřízena přípravná třída (nultý ročník), kde jsou umístěny děti s odkladem školní docházky (OŠD). Stává se tedy velice zřídka, že mateřská škola vzdělává děti s OŠD.
- V případě, že zákonný zástupce se zařazením dítěte do nultého ročníku nesouhlasí nebo v případě, že to nedoporučí ŠPZ, zůstává dítě plnit OŠD v mateřské škole.
- S dítětem se pracuje na základě vypracovaného plánu individuálního rozvoje (PIR), ve kterém se učitel zaměří na individuální potřeby dítěte a na základě toho volí vhodné metody vzdělávání. Plán je vytvořen tak, aby u dítěte docházelo k rozvíjení slabých oblastí a aby bylo dosaženo jeho osobního maxima. Plán je průběžně vyhodnocován (2 x ročně).
- Učitelky průběžně informují rodiče, jak s dítětem mají pracovat a na jaké oblasti je potřeba se zaměřit.

8. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NADANÝCH

- Stejně jako u dětí se SVP, tak i u dětí nadaných probíhá vzdělávání na základě individuálního přístupu. Pokud je dítě ŠPZ vyhodnoceno jako nadané, opět se na základě doporučení PPP zpracovává PLPP nebo IVP, dle kterého se pracuje. V případě přítomnosti nadaného dítěte, je stejně jako u dětí se SVP vyžadována aktivní komunikace s rodiči a s PPP.

10. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ S NEDOSTATEČNOU ZNALOSTÍ ČESKÉHO JAZYKA

- Dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka poskytujeme jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.
- Ředitelka mateřské školy zřídí skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním

vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, pokud jsou v mateřské škole alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání.

- Ředitelka mateřské školy na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte může zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu jazykové přípravy.
- Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je **Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání,** které lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do MŠ.

11. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

a) Vnitřní uspořádání školy

- LMŠ je jednotřídní, vzdělávání probíhá ve dvou propojených jurtách - první část vstupní, šatna, sociální zázemí, prostor pro stolování, tvoření, druhá část jurty – herna. Současně je tento objekt obklopen zahradou.

b) Přijímání dětí do MŠ

- Do MŠ jsou děti přijímány na základě žádosti v době konání zápisu. Počet přijímaných dětí je vyvěšen vždy společně s kritérii na základě kterých jsou děti přijímány. Počet dětí se odvíjí od volného počtu míst tak, aby nebyla přesáhnuta kapacita.
- Zápis do MŠ probíhá ve vypsaných termínech, které jsou každoročně schvalovány zřizovatelem. Zákonní zástupci jsou o těchto termínech informováni na webových stránkách či vývěsce radnice.
- Oznámení rozhodnutí je zveřejňováno taktéž na webových stránkách a dveřích mateřské školy.
- Je možné přijímat děti i v průběhu školního roku, pokud kapacita umožňuje.

c) Individuální vzdělávání

- Zákonný zástupce dítěte, pro které je předškolní vzdělávání povinné, může pro dítě v odůvodněných případech zvolit, že bude individuálně vzděláváno.

- Má-li být dítě individuálně vzděláváno převážnou část školního roku, je zákonný zástupce dítěte povinen toto oznámení učinit nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku. V průběhu školního roku lze plnit povinnost individuálního předškolního vzdělávání nejdříve ode dne, kdy bylo oznámení o individuálním vzdělávání dítěte doručeno řediteli mateřské školy, kam bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání.
- Ředitel mateřské školy doporučí zákonnému zástupci dítěte, které je individuálně vzděláváno, oblasti, v nichž má být dítě vzděláváno. Tyto oblasti vychází z rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Mateřská škola ověří úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech a případně doporučí zákonnému zástupci další postup při vzdělávání; způsob a termíny ověření, včetně náhradních termínů, stanoví školní řád tak, aby se ověření uskutečnilo v období od 3. do 4. měsíce od začátku školního roku. Zákonný zástupce dítěte, které je individuálně vzděláváno, je povinen zajistit účast dítěte u ověření.
- Ředitel mateřské školy, kam bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání, ukončí individuální vzdělávání dítěte, pokud zákonný zástupce dítěte nezajistil účast dítěte u ověření podle odstavce 3, a to ani v náhradním termínu.

11. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚ LÁVACÍHO PROGRAMU

- Školní vzdělávací program (ŠVP) je vytvořen v souladu se záměry Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a reflektuje specifika lesní mateřské školy.
- ŠVP vychází z přirozeného prostředí přírody oblasti Pálavy, z rytmu ročních období a z principů lesní pedagogiky. Vzdělávání probíhá převážně venku, v přímém kontaktu s přírodou, a je přizpůsobeno individuálním potřebám dětí.
- Školní vzdělávací program s názvem „ŽIJEME V HARMONII S PŘÍRODOU“ je vytvářen na míru prostředí lesní MŠ a je průběžně upravován tak, aby odpovídal aktuálním potřebám dětí i pedagogů.
- ŠVP byl nově vypracován od 1.1.2026.
- Vzdělávání probíhá formou prožitkového učení, kdy děti získávají zkušenosti prostřednictvím vlastních zážitků, objevování, experimentování a přímého kontaktu s přírodním prostředím.
- Zázemím školy je jurta (případně jiné přírodní zázemí), která slouží jako místo pro odpočinek, zklidnění, stravování a zázemí při nepříznivém počasí.
- Při tvorbě ŠVP vycházíme z myšlenky otevřené školy, která podporuje úzkou spolupráci s rodinou. Vztahy mezi pedagogy a rodiči jsou založeny na důvěře, respektu a vzájemné komunikaci.
- Vzdělávání vychází z přirozeného prostředí dětí, místního kontextu Pálavy, dění v komunitě a respektuje morální a společenské hodnoty.
- Klademe důraz na rozvoj zdravého, samostatného a sebevědomého dítěte, které se učí především prožitkem, vlastní zkušeností a spoluprací s ostatními dětmi.
- Řídíme se principem individualizace – poznáváme každé dítě, jeho potřeby, tempo, schopnosti i typy inteligence, a na základě toho přizpůsobujeme vzdělávací nabídku.
- Diferencovaná výuka umožňuje každému dítěti rozvíjet se vlastním tempem. Pedagog nabízí pestrou škálu aktivit, které reflektují různé úrovně schopností a dovedností dětí.
- Vycházíme z konstruktivistického přístupu – děti jsou aktivními tvůrci svého poznání, učí se skrze vlastní zkušenost, objevování a řešení situací v reálném prostředí.
- Cílem vzdělávání je harmonický rozvoj dítěte po stránce fyzické, psychické i sociální. Dítě vedeme k tomu, aby bylo samostatné, odolné, schopné spolupráce a připravené zvládat běžné životní situace.
- Současně podporujeme adaptaci dítěte na prostředí mateřské školy, posilujeme jeho osobnost a rozvíjíme hodnoty jako respekt, spolupráce, úcta k přírodě a k ostatním lidem.

- Tento dokument je závazný pro pedagogy, rodiče, děti i další partnery školy a slouží jako základní rámec pro vzdělávací činnost.
- Naším záměrem je respektovat právo každého dítěte na vzdělávání a podporovat dosažení jeho osobního maxima.
- Usilujeme o výchovu dětí, které mají pozitivní vztah k přírodě, vnímají její krásu, chovají se k ní šetrně a současně si budují zdravý životní styl.
- Podporujeme samostatnost, odpovědnost a spolupráci. Děti mají možnost volby aktivit, učí se rozhodovat a nést odpovědnost za své jednání.
- Děti mají prostor pro sebehodnocení i vzájemné hodnocení, učí se reflektovat své zkušenosti a sdílet je s ostatními.
- Vzdělávací nabídka zahrnuje aktivity rozvíjející všechny typy inteligence dle Gardnerovy teorie, přičemž důraz je kladen na praktické činnosti v přírodě.
- Děti jsou vedeny k samostatnosti i ke spolupráci – nejprve hledají řešení s pomocí kamarádů, teprve poté se obracejí na pedagoga.
- V průběhu týdne jsou dětem nabízeny tematicky zaměřené aktivity inspirované přírodou a ročním obdobím. Současně mají dostatek prostoru pro spontánní hru, volný pohyb a individuální činnost.
- Nedílnou součástí dne je pobyt venku za každého počasí, který podporuje odolnost, zdraví a přirozený rozvoj dítěte.

a) Důraz na vzdělávání v přírodním prostředí s prvky lesní pedagogiky

- Naše lesní mateřská škola je přirozeně zasazena do krajiny Pálavy, a proto je environmentální výchova jedním ze základních pilířů našeho vzdělávacího programu. Vzdělávání probíhá převážně venku, v přímém kontaktu s přírodou.
- Vycházíme z principů lesní pedagogiky, která podporuje učení skrze přímý prožitek, vlastní zkušenost a objevování přírodních zákonitostí. Děti se učí vnímat přírodu všemi smysly, poznávat její proměny v průběhu ročních období a budovat si k ní pozitivní vztah.
- Každodenní pobyt v přírodním prostředí (les, louka, okolní krajina) umožňuje dětem přirozeně rozvíjet environmentální cítění, respekt k živým organismům i odpovědnost za své chování vůči okolí.
- Zázemím školy je jurta (případně jiné přírodní zázemí), která slouží jako místo setkávání, odpočinku a zázemí při nepříznivém počasí. Vzdělávací činnosti jsou však maximálně přenášeny do venkovního prostředí.

- Environmentální výchova je realizována formou prožitkového učení – děti se aktivně zapojují do péče o okolní prostředí, pozorují přírodní děje, experimentují s přírodními materiály a učí se skrze vlastní zkušenosti.
- Součástí vzdělávání je péče o přírodní prostředí – úklid stanoviště, práce s přírodními materiály, pozorování rostlin a živočichů, jednoduché pěstitelské činnosti či práce s půdou.
- Školní vzdělávací program je doplněn plánem EVVO, který zahrnuje tematické celky a aktivity zaměřené na ochranu přírody, udržitelný způsob života a ekologické myšlení.
- Důležitou součástí je spolupráce s rodiči a komunitou – společné akce v přírodě, brigády, slavnosti a sdílení hodnot vedoucích k ochraně životního prostředí.
- Děti jsou vedeny k jednoduchým ekologickým návykům – třídění odpadu, šetrné zacházení s přírodními zdroji, minimalizace odpadu a respekt k živé i neživé přírodě.
- Naším cílem je vychovávat děti, které mají hluboký vztah k přírodě, vnímají její hodnotu, chovají se k ní s respektem a dokáží se v ní bezpečně a přirozeně pohybovat.

Záměr na zlepšení

- Více využívat prostory zahrady a okolních luk, lesů pro výchovně vzdělávací činnost a pohybové aktivity.

b) využívané formy a metody vzdělávání

- Respektující a partnerská komunikace s dětmi – všichni zaměstnanci.
- Vzájemná konzultace a spolupráce mezi učitelkami, společné plánování tematických celků, do kterých jsou zapojeny i děti.
- Zajištění specifických potřeb dětí (zdravotní hledisko, logo, stravování) ve spolupráci s rodinou a ostatními institucemi.
- Předkládání prožitkového a kooperativního učení dětem formou přímých zážitků k podpoře zvídavosti, zájmu a radosti k učení (výlety, exkurse, akce, návštěvy).
- Uplatňování situačního učení založeného na využívání životních situací, poskytování dětem vzorů chování a postojů, které jsou k nápodobě a přijímání vhodné.
- Využívání prostředků a nových metod práce s předškolními dětmi.
- Provázanost spontánních a řízených aktivit, využívání didakticky zacílených činností učitelkou přímo nebo nepřímo motivovaných.

- Skupinová i individuální práce s dětmi, poskytování dostatečného prostoru pro spontánní aktivity a vlastní plány na základě vlastního zájmu a volby.
- Příprava vhodného a podnětného prostředí, pestrost každodenní nabídky činností.

12. VZDĚLÁVACÍ OBSAH A JEHO REALIZACE

Integrované bloky jsou rozvrženy tak, aby zahrnovaly všechny oblasti života dítěte a byly srozumitelné a flexibilní při plánování tematických celků. Každý integrovaný blok je navržen tak, aby byl použitelný v průběhu celého roku. Bloky vycházejí z důležitých událostí, významných svátků a oslav v průběhu roku, se kterými se děti setkávají stejně tak jako z běžných denních a životních situací. Obsah bloků vychází z přirozeného běhu života dětí, je jim blízký, pro ně zajímavý a užitečný. Staví na praktických zkušenostech a je součástí světa, který děti obklopuje. Z jednotlivých integrovaných bloků vychází daná témata, která učitelky rozvádějí při tvorbě třídních vzdělávacích plánů. Témata nejsou časově omezena, vycházíme ze zpětné vazby osvojených znalostí a dovedností dětí a reagujeme na momentální stav (počasí, adaptace nově příchozích dětí, reakce dětí na dané téma a na případné změny, které mohou nastat). Učitelka téma volí na základě aktuální situace, vždy v souladu se vzdělávacím cílem. Pomáhají dětem vidět svět v přirozených logických vztazích a životních souvislostech.

Na úrovní třídy jsou intergované bloky realizovány formou široké nabídky **tematických částí.** Vzdělávací nabídka jednotlivých tematických částí je opět plánována a tvořena tak, aby obsahovala poznatky ze **všech vzdělávacích oblastí.** Některá oblast může převažovat, jiná může být zastoupena jen okrajově.

Vzdělávací program je zpracován v těchto pěti integrovaných blocích :

1. Zdraví a psychika
2. Spolu
3. Moje cesta
4. Poznáváme svět
5. Tradice a společnost

- V jednotlivých třídách učitelky **spolupracují** při tvorbě tematických částí, které z integrovaných bloků vycházejí.
- Vzdělávací obsah je koncipován tak, aby sloužil jako prostředek k rozvoji dítěte pomocí jemu nejpřirozenějších činností (hra) s využitím metod prožitkového a kooperativního učení. Jednotlivé tématické části jsou hodnoceny průběžně po ukončení a toto hodnocení je měřítkem pro další plánování. Hodnocení je psáno na zadní stranu tématické části.
- Na základě toho, že jsou třídy od 01.09.2023 smíšené se zaměříme na to, aby byla příprava děti s povinným předškolním vzděláváním jednotná ve všech třídách a především aby byla příprava systematická a podléhala individuálním potřebám každého z dětí.

- **<u>K tomu aby pedagogické aktivity vycházely z potřeb dětí je nutné:</u>**

- vzájemná konzultace mezi učitelkami (plnění kompetencí u jednotlivců, tříd; individuální záznamy dětí),
- zajištění specifických potřeb dětí (zdravotní hledisko, logo, stravování, ESS) ve spolupráci s rodinou a ostatními institucemi,
- v rámci prožitkového a kooperativního učení předkládat dětem přímé zážitky k podpoře zvídavosti, zájmu a radosti k učení (výlety, exkurse, akce, návštěvy),
- uplatňovat situační učení založené na využívání situací v životních situacích (okamžitá improvizace učitelek),
- poskytovat dětem vzory chování a postojů, které jsou k nápodobě a přijímání vhodné,
- využívat prostředky a metody klasických specifických metodik práce s předškolním dítětem,
- dbát na provázanost spontánních a řízených aktivit, využívat didakticky zacílené činnosti učitelkou přímo nebo nepřímo motivované,
- pracovat ve skupině i individuálně,
- poskytovat dětem dostatek prostoru pro spontánní aktivity a vlastní plány na základě vlastního zájmu a volby,
- připravit dětem vhodné prostředí,
  vybavení tříd – výškově stavitelné stoly+židle, pracovní stoly, kouty s vybavením
  pomůcky – podnětné hry podporující myšlení dětí, encyklopedie, přístupnost pomůcek
- každodenní nabídka činností a její pestrost.

13. INTEGROVANÉ BLOKY

1. Zdraví a psychika

Záměr:

- Integrovaný blok je zaměřen na poznávání vlastního těla, jeho funkce a získávání povědomí o tom, jak pečovat o sebe a své zdraví (psychické i fyzické). Společně povedeme děti ke zdravému stravování, dostatečnému pohybu, ke kvalitnímu způsobu odpočinku, relaxaci a zdravému životnímu stylu.

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo

- Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí.
- Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu.

Dítě a jeho psychika

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit

Dítě a ten druhý

- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Dítě a společnost

- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách

Dítě a svět

- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může novému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům

Kompetence k řešení problémů

- Všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- Užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů, pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích

Komunikativní kompetence

- Ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- Domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- Komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím

Sociální a personální kompetence

- Projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu, lhostejnost
- Dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy

- Chová se při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- Chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Činnostní a občanské kompetence

- Dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- Odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- Chápe, že se může o tom, co dělá rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce a úsilí druhých
- Chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činorodost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- Spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- Uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- Ví, že není jedno v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Vzdělávací nabídka:

- lokomoční pohybové činnosti (běh, skoky, poskoky, změny poloh těla, míčové hry)
- zdravotně zaměřené činnosti
- činnosti relaxační a odpočinkové
- smyslové a psychomotorické hry
- spontánní hra

- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- činnosti zaměřené k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- skupinové činnosti
- aktivity zaměřené na prevenci úrazů, nemocí, nezdravých návyků a závislostí
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- vyprávění zážitků a vlastních zkušeností s nemocí a úrazem
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- cvičení v projevování citů, v sebekontrole a v sebeovládání (zvláště záporných emocí)

Očekávané výstupy:

- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí, koordinovat lokomoci a další pohyby
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní hygienické návyky a zdravotně preventivní návyky
- pojmenovat části těla, některé orgány, rozlišovat co zdraví prospívá a co mu škodí
- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat všímat si nového, změněného
- ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, ovládnout svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky, rozlišovat citové projevy v důvěrném a cizím prostředí

2. Spolu

Záměr:

- V tomto bloku budeme spolu s dětmi budovat pozitivní vztahy s rodinou, kamarády i veřejností. Budeme podporovat vznik nových přátelství a budovat v dětech toleranci k druhým. Naší prioritou je vytvořit příjemné, vstřícné, podnětné a laskavé prostředí. Společně vytvořená pravidla dětem umožní cítit se bezpečně a jistě při běžných činnostech a situacích
- Společně budeme vytvářet podmínky ke vzniku nových přátelství, zkušeností a zážitků.

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo

- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Dítě a jeho psychika

- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- posilování přirozených poznávacích citů (zvídavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat

Dítě a ten druhý

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem

Dítě a společnost

- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- rozvoj společenského i estetického vkusu

Dítě a svět

- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- Uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může novému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých

Kompetence k řešení problémů

- Všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem

Komunikativní kompetence

- Ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- Domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- Komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím

Sociální a personální kompetence

- Projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu, lhostejnost
- Dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- Spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim

- Je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
- Chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Činnostní a občanské kompetence

- Učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- Odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- Chápe, že se může o tom, co dělá rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce a úsilí druhých
- Se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřené aktuálnímu dění
- Chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činorodost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- Spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- Uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Vzdělávací nabídka:

- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace
- námětové hry a činnosti
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností, záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší a v čem jsou si podobní
- dramatické činnosti, mimické vyjadřování nálad
- činnosti vedoucí děti k identifikaci sebe sama a k odlišení ostatních
- běžné verbální i neverbální aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým

- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry. Výtvarné hry a etudy
- společenské hry a aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích
- společná setkávání, povídání a naslouchání druhému
- aktivity podporující sbližování dětí a uvědomování si vztahů mezi lidmi
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého

Očekávané výstupy:

- vést rozhovor, umět naslouchat druhým, formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat nápady
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství, odmítnou komunikaci, která je mu nepříjemná
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, rozdělit si úkol s jiným dítětem
- vnímat co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování atp.
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc
- spolupracovat s ostatními
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla

3. Moje cesta

Záměr:

- Zároveň se v tomto bloku zaměřujeme na rozvoj osobnosti dítěte, rozvoj jeho samostatnosti, sebevědomí, podpora přirozené touhy po učení a začlenění dítěte do společenství ostatních dětí a dospělých, upevňování pravidel společenských i nastavování vlastních pravidel soužití v kolektivu. Budeme spolu s dětmi budovat pozitivní vztahy s rodinou, kamarády i veřejností. Budeme podporovat vznik nových přátelství a budovat v dětech toleranci k druhým. Naší prioritou je vytvořit příjemné, vstřícné, podnětné a laskavé prostředí. Společně vytvořená pravidla dětem umožní cítit se bezpečně a jistě při běžných činnostech a situacích

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo

- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu ¨

Dítě a jeho psychika

- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- získání relativní citové samostatnosti

Dítě a ten druhý

- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)

Dítě a společnost

- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije

Dítě a svět

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může novému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- Učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

Kompetence k řešení problémů

- Všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- Řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého

- Řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje, spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací, hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady), využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- Užívá k řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů, pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- Zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- Rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedou k cíli) a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit
- Chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale i za snahu

Komunikativní kompetence

- Ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- Dokáže se vyjadřovat a sdělovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- Domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- Komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- Dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atd.)

Sociální a personální kompetence

- Samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- Uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- Projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu, lhostejnost

- Dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- Spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- Je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
- Chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Činnostní a občanské kompetence

- Učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- Dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- Odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- Chápe, že se může o tom, co dělá rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce a úsilí druhých
- Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřené aktuálnímu dění
- Chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činorodost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- Spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- Uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

- Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na
- zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Vzdělávací nabídka:

- činnosti a příležitosti seznamující dětí s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy,..)
- samostatný slovní projev na určité téma
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové a logické posloupnosti
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti
- spontánní hra
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem, výsledkem, v nichž být dítě úspěšné
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit

Očekávané výstupy:

- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je, rozhodovat o svých činnostech
- vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují, odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí, snažit se ovládat svá afektivní chování

4. Poznáváme svět

Záměr:

V tomto bloku se zaměříme na objevování blízkých i vzdálenějších míst našeho domova, naší země i celého vesmíru. Budeme se učit toleranci k jiným národům a kulturám, ochotě pomáhat a chránit sebe i ostatní. Děti se seznámí se způsoby komunikace mezi národy i způsoby překonávání vzdáleností mezi nimi, a to jak obrazně, tak i fyzicky (doprava). Součástí tohoto bloku bude také rozvíjení enviromentální výchovy a kladného vztahu k přírodě

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo

- uvědomení si vlastního těla

Dítě a jeho psychika

- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- rozvoj schopnosti sebeovládání

Dítě a ten druhý

- rozvoj kooperativních dovedností

Dítě a společnost

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

Dítě a svět

- poznávání jiných kultur
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje , chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může novému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

Kompetence k řešení problémů

- Všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- Řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje, spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací, hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady), využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- Zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti

Komunikativní kompetence

- Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- Dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atd.)
- Ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Sociální a personální kompetence

- Dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- Je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem

Činnostní a občanské kompetence

- Uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Vzdělávací nabídka:

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolí přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- prohlížení a čtení knížek (používání encyklopedií, práce s knihou)
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů a jevů v okolí dítěte, rozhovory o výsledku pozorování
- spontánní hra, volné hry a experimenty, zkoumání jejich vlastností
- hry a činnosti zaměřené na vytváření, chápání pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrázkovým materiálem, s médii, apod.)
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti
- hry a činnosti, které vedou k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- přípravy a realizace společných zábav a slavností
- aktivita přibližující dítěti pravidla vzájemného styku a mravní hodnoty
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života práce
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci, sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro děti zajímavé

- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodninami i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi
- ekologicky motivované herní aktivity (ekohry), pozorování životních podmínek, ekosystému

Očekávané výstupy:

- €uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují chování, že se mohou chovat neočekávaně,

  proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování, chránit se před ním a v rámci svých možnosti se bránit jeho důsledkům
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve výchovně odpovídajících situacích se podle této představy chovat
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi
- pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je potřeba se chovat
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární,
- dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- zachovat skutečnost ve svém okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných

  dovedností a technik

- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní

  hudební dovednosti vokální i instrumentální

5. Tradice a společnost

Záměr:

Blok je zaměřen především na tradiční zvyky a svátky. Děti se v tomto bloku seznámí s morálními hodnotami a důležitostí sounáležitosti a solidarity mezi lidmi. Budeme v dětech budovat lásku k tradicím, navazovat na rodinné rituály a budovat vlastní. Pomocí tradičních příběhů, pohádek, rituálů a oslav budeme dětem vštěpovat hodnoty, které jsou základem naší kultury a společnosti.

Vzdělávací nabídka:

- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- poslech čtených i vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- činnosti zaměřené na sociální okolí ve kterém dítě žije
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro děti zajímavé
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce
- hry podporující tvořivost, představivost a fantazii
- činnosti zasvěcující děti do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním režimem

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo

- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě

Dítě a jeho psychika

- vytváření základů pro práci s informacemi
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

Dítě a ten druhý

- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)

Dítě a společnost

- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projektovat

Dítě a svět

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- Uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije

Kompetence k řešení problémů

- Všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem

Komunikativní kompetence

- Ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Sociální a personální kompetence

- Dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí

Činnostní a občanské kompetence

- Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce a úsilí druhých
- Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřené aktuálnímu dění
- Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- Uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

Očekávané výstupy:

- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování, chránit se před ním a v rámci svých možnosti se bránit jeho důsledkům
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve výchovně odpovídajících situacích se podle této představy chovat
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi
- pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je potřeba se chovat
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky

- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- zachovat skutečnost ve svém okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální

14. EVALUČNÍ SYSTÉM ŠKOLY

Evaluační systém je nastaven tak, aby průběžně vyhodnocoval proces vzdělávaní a činnost školy. Je důležitou součástí pedagogické práce. Je realizován systematicky a pravidelně, a to na základě vytvořeného systému a předem daných kritérií. Zpětnou vazbu mateřské škole poskytují – děti, rodiče, pedagogičtí a provozní zaměstnanci školy, ČŠI, zřizovatel aj.

Z hlediska komplexnosti je sledováno:

- Soulad ŠVP (TVP) a RVP PV
- Plnění cílů ŠVP (TVP)
- Způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání (zpracování a realizace integrovaných bloků)
- Práce učitelů (včetně jejich sebereflexe)
- Výsledky vzdělávání (pedagogická diagnostika)
- Kvalita podmínek vzdělávání v kontextu s RVP PV

Oblasti na které je evaluace zaměřena (oblasti jsou zpracovány do plánu kontrolní a hospitační činnosti)

- Soulad ŠVP a TVP – funkčnost ŠVP, hodnocení TVP, integrovaných bloků a týdenních plánů
- Povinná dokumentace
- Hodnocení podmínek vzdělávání
- Individuální přístup k dítěti
- Individualizace vzdělávací nabídky
- Formy a metody práce
- Respektování individuálních vzdělávacích potřeb – tvorba PLPP, IVP a práce podle něj
- Zkvalitnění spolupráce mezi pedagogickými i nepedagogickými zaměstnanci

- Kvalitní předškolní diagnostika
- Životospráva, psychosociální podmínky
- Dodržování pobytu venku – pobyt venku přizpůsobovat aktuálnímu počasí
- Dostatek prostoru na volnou hru, dostatek prostoru na pohyb
- Dodržování 4 zásad při volbě činností do center aktivit
- Otevřené ale citlivé jednání s rodiči i s dítětem
- Vzájemná spolupráce, vstřícnost
- Kvalitní příprava dětí na povinnou školní docházku (důraz na grafomotoriku, předčtenářskou a matematickou gramotnost, rozvoj sluchové a zrakové diferenciace, práce s knihou)
- Uplatňování metod prožitkového, kooperativního učení, slovních metod, individuálních a skupinových činností, experiment, spontánní hru, kooperativní komunikaci,…
- Vlastní aktivita, zájem o další vzdělávání dle plánu DVPP, vlastní iniciativa
- Moderní metody a přístup ke vzdělávání
- Informování rodičů
- Plnění zadané práce
- Čistota a výzdoba mateřské školy
- Hodnocení práce ředitele školy – řízení MŠ, vývoj nových řešení a projektů, vede k modernizace výchovného procesu, motivuje zaměstnance, rozvíjí hodnoty a systémy k trvalému úspěchu, podporuje nápady a myšlenky svých spolupracovníků, deleguje některé pravomoci a kompetence

SYSTÉM EVALUACE

Předmět evaluace	Metody, nástroje	Jak často hodnotíme	Kdo zodpovídá/kontroluje
Soulad ŠVP (TVP) a RVP PV	Kontrolní a hospitační činnost	Průběžně, dle plánu kontrolní a hospitační činnosti	Všechny učitelky/ŘŠ, ZŘŠ
	Pedagogická porada	1 x za 2-3 měsíce nebo dle potřeby	Všechny učitelky/ŘŠ, ZŘŠ
Plnění cílů ŠVP (TVP)	Kontrolní a hospitační činnost	Průběžně, dle plánu kontrolní a hospitační činnosti	Všechny učitelky/ŘŠ, ZŘŠ
	Pedagogická porada	1 x za 2-3 měsíce nebo dle potřeby	Všechny učitelky/ŘŠ, ZŘŠ
	Evaluace týdenních bloků	Pravidelně po ukončení každého týdenního bloku + 1x za pololetí	Všechny učitelky/ŘŠ, ZŘŠ
Způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání (integrovaných bloků)	Kontrolní a hospitační činnost	Průběžně, dle plánu kontrolní a hospitační činnosti	Všechny učitelky/ŘŠ, ZŘŠ
	Sdílená praxe na třídách	1 x za rok	Všechny učitelky
Prostor pro sebereflexi dětí	Reflektivní kruh	Dle potřeby (minimálně 3x týdně)	Všechny učitelky
	Individuální rozhovory s dětmi	Průběžně dle potřeby	Všechny učitelky
	Tvorba portfolií všech dětí	Průběžně dle potřeby	Všechny učitelky
Práce učitelů, sebereflexe	Autoevaluační dotazník pro učitele	1 x za pololetí	Všechny učitelky
Výsledky vzdělávání (pedagogická diagnostika)	Pravidelná diagnostika dětí, písemné poznámky „lístečková metoda“	Průběžně dle potřeby	Všechny učitelky
Úroveň školní zralosti	Diagnostický strom	Průběžně dle potřeby	Všechny učitelky
Kvalita podmínek vzdělávání (v souladu s RVP PV).	Kontrolní a hospitační činnost	Průběžně, dle plánu kontrolní a hospitační činnosti	Všechny učitelky/ŘŠ, ZŘŠ
Řízení MŠ	SWOT analýza zaměstnanců MŠ	1 x za rok	Všichni zaměstnanci
	Hodnocení ŘŠ v rámci autoevaluačního dotazníku	1 x za pololetí	Všichni zaměstnanci
	Dotazníky pro rodiče	1 x za rok (začátek 2.pololetí)	ŘŠ
	Vlastní hodnocení školy	1 x za rok (červenec/srpen)	ŘŠ
DVPP – zájem o další vzdělávání v souladu s plánem DVPP	Kontrolní činnost plnění plánu DVPP	Průběžně dle potřeby a na ped. poradách	Všechny učitelky/ŘŠ
Aktivity pořádané pro rodiče i veřejnost	Písemné zhodnocení akcí (krátký report)	Bezprostředně po skončení akce	Pověřená osoba/ŘŠ, ZŘŠ